

[Frank Jensen]

den pukkel af unge, som vi har skubbet foran os i de seneste år, og sørge for, at de kommer ind og får en egentlig kompetencegivende uddannelse, som gør dem i stand til at kunne bide sig fast på arbejdsmarkedet.

Men det er klart, at en vækst i uddannelsessektoren skal ses i sammenhæng med den politik, som Folketinget skal føre for at få mere gang i hjulene i de eksporterende og producerende erhverv, så vi også kan få løst de økonomiske problemer i Danmark. En udvidelse af optagelseskapaciteten over en årrække vil så kunne modsvares af en reduktion, når de mindre ungdomsårgange når frem til de videregående uddannelser.

De økonomiske og menneskelige omkostninger ved at udskyde en uddannelsesmæssig indsats over for de afviste unge vil være alt for store. Og vi ved, at de samfundsmæssige omkostninger også er større ved at give folk uddannelse i en langt senere alder.

Alternativet til at sikre flere uddannelsespladser er meget store samfundsmæssige udgifter til passiv overførselsindkomst. De passive penge anvendes bedre som aktive uddannelsespenge. Uddannelser har en afgørende betydning for samfundets muligheder for fremover at kunne indfri de krav, som den internationale konkurrence stiller Danmark over for.

På den baggrund fremsatte Socialdemokratiet i sidste samling forslag til folketingsbeslutning om en handlingsplan for de videregående uddannelser og forskningen, nr. B 84. Det indeholdt et konkret forslag til en gradvis afvikling af adgangsbegrænsningen over en kort årrække.

Det socialdemokratiske forslag fik en meget positiv modtagelse her i salen, og på den baggrund inddrog Socialdemokratiet oprettelsen af flere uddannelsespladser i forhandlingerne med regeringen. Desværre var det heller ikke på det område muligt at opnå en aftale.

Regeringen er på dette område faldet i cigarkassefælden og kan ikke se de tre cigarkasser, Socialministeriets, Arbejdsministeriets og Undervisningsministeriets, i en fælles indsats for at løse det store uddannelsesmæssige problem for de unge.

Vi har gang på gang dokumenteret over for undervisningsministeren og finansministeren, på baggrund af deres egne tal, at det rent faktisk er en god forretning at sætte flere unge menne-

sker i uddannelse frem for at give dem en passiv understøttelse og sende dem ud på arbejdsmarkedet i en situation, hvor der er stor ledighed. Det er en god investering for samfundet på grund af de faldende ungdomsårgange, og derfor skal vi sørge for at investere i uddannelse til dem her og nu.

Socialdemokratiet kan på baggrund af dette støtte intentionerne i SF's beslutningsforslag om oprettelse af ekstra uddannelsespladser. Vi stiller os tvivlende over for, om der kan realiseres etablering af 14.000 ekstra uddannelsespladser med den meget korte tidsfaktor, der er indbygget i forslaget. Men det kan heller ikke være afgørende for forslagsstillerne – sådan ser vi det – at tidsrammen udvides med ½-1 år.

Socialdemokratiet kan således bidrage til et hurtigt og positivt udvalgsarbejde på baggrund af SF's beslutningsforslag.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg skal ganske kort fremføre vores holdning til beslutningsforslag nr. B 9.

Vi er enige i de intentioner, SF har lagt frem i beslutningsforslaget. Vi mener, at det er regeringen som udgangspunkt også, for regeringen og Socialdemokratiet lavede først på efteråret en aftale om at tilvejebringe flere praktikpladser. Det klarede vi i første omgang ved at frigive 100 mio. kr. af kassebeholdningen, der skulle dække behovet for praktikpladser i indeværende år, og derefter ved en principaftale om at finansiere yderligere over AER-ordningen fra 1. januar 1990.

Vi forventer at vende tilbage til de drøftelser på et eller andet tidspunkt, når hoveddrøftelserne om de store planer genoptages. Men indtil vi når dertil, og for ikke at komme ind i en periode, hvor der ikke er gjort noget, vil vi meget snart fremsætte et lovforslag, der følger den aftale op, Socialdemokratiet og regeringen indgik i august 1989.

Vi vil altså ikke kunne stemme for det forslag, som SF har fremsat. Vi vil heller ikke kunne gøre det, fordi forslaget ikke inddrager det offentlige og kommunerne. De er for svagt nævnt. Deres naturlige forpligtelse til at medvirke er slet ikke understreget i det omfang, som det burde være. Det er jo ikke engang lykkedes regeringen at komme igennem med en frivillig aftale, der skulle dække alle kommuner under ét.